Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

- Wydział Instrumentalny

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026 / 2027

NAZWA PRZEDMIOTU	Gra liturgiczna
KIERUNEK	instrumentalistyka
SPECJALNOŚĆ	gra na instrumencie
SPECJALIZACJA	organy
POZIOM STUDIÓW	studia I stopnia

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:

dr hab. Hanna Dys, dr hab. Maciej Zakrzewski

ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do pracy muzyka organisty w kościele.
Zajęcia obejmują wiedzę teoretyczną z zakresu historii muzyki kościelnej oraz praktycznej gry liturgicznej.
Zajęcia mają na celu zapoznanie z podstawowym repertuarem pieśni kościelnych, chorałów a także części stałych i zmiennych mszy św.

WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:

Zalecany kurs harmonii w zakresie szkoły średniej oraz harmonii tonalnej, praktycznej oraz realizacji b,c, wg siatki godzin studiów licencjackich na Wydziale Instrumentalnym w specjalności organy. Wymagane jest uzyskanie wpisu na semestr, w którym rozpoczyna się przedmiot – V semestr studiów I stopnia.

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:

Praktyka liturgiczna w kościołach, udział w sesjach, konferencjach podejmujących problematykę gry liturgicznej w kościele.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:

Śpiewnik kościelny / [zebr.] Jan Siedlecki. 1987. Wyd. 39. Kraków: Instytut Wydaw. Księży Misjonarzy "Nasza Przeszłość.

HINZ, Edward. *Zarys historii muzyki kościelnej*. Pelplin: Wyższe Seminarium Duchowne, 1987.

KIERSKA-WITCZAK, Marta (red.). *Wybrane zagadnienia akompaniamentu liturgicznego*. Wrocław: Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego, 2012. ISBN 9788386534692.

PRZYBYLSKI, Tadeusz. Polska pieśń kościelna w twórczości organowej kompozytorów od XVI wieku do Mieczysława Surzyńskiego. In: *Organy i muzyka organowa: X*

[Międzynarodowa Sesja Naukowa, Gdańsk 24-25 września 1997 r. Gdańsk: AM, 1997. p. 135–150.

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Evangelisches Gesangbuch
- Machura Marian, "Muzyka liturgiczne w kościołach polskich po Vaticanum II", RBL (1986) nr 1.
- Machura Marian, "Organy w służbie liturgii", RBL (1987) nr 3.
- Mrowiec Karol, "Kryteria oceny pieśni kościelnych", RBL (1978) nr 3.
- Reginek Antoni, "Śpiew i muzyka w Kościele", w: Sztuka w Liturgii, t. 7, W. Świerzawski (red.), Kraków 1996.

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:

Absolwent kursu:
posiada podstawową wiedzę na temat Roku Liturgicznego, potrafi dokonać właściwego doboru śpiewów na poszczególne Okresy Liturgiczne, zna układ Mszy św., potrafi dokonać podziału na części stałe i części zmienne, posiada podstawową wiedzę dotyczącą akompaniamentu liturgicznego oraz roli muzyki w kościele (K_W02, K_W07, K_W08, K_W13, K_W15)

EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:

Absolwent kursu:
umie efektywnie wykorzystać wiedzę nabytą na wcześniejszych etapach edukacji związaną z harmonią praktyczną oraz basso continuo, potrafi tworzyć krótkie improwizowane wstępy do pieśni, posiada umiejętność harmonizacji pieśni, odpowiedzi mszalnych oraz innych śpiewów wchodzących w skład liturgii, potrafi samodzielnie prowadzić śpiew w trakcie liturgii, umie harmonizować śpiewy o pochodzeniu gregoriańskim, posiada biegłość słuchową umożliwiającą tworzenie odpowiedzi mszalnych w odpowiedniej tonacji, ma opanowaną umiejętność transponowania melodii do wybranej przez siebie tonacji, posiada umiejętność wykorzystania swojej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w zakresie gry liturgicznej, (K_U03, K_U04, K_U06, K_U07, K_U09, K_U12, K_U13, K_U17)

EFEKTY UCZENIA SIĘ - KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

Absolwent kursu:
student wykazuje kreatywność w realizacji własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikających z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji, dążąc do wypracowania indywidualnego stylu jako organisty, muzyka kościelnego, potrafi poddać krytycznej ocenie dokonania artystyczne własne, jak również innych osób, student potrafi zaprezentować swoją działalność artystyczną publicznie, posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej (K_K02, K_K04, K_K06, K_K09, K_K11, K_K12)

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	V
wymiar godzin:	7,5	ilość pkt. ECTS:	1
rodzaj zajęć:	ćwiczenia grupowe	sposób zaliczenia:	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Program nauczania obejmuje podstawy liturgiki zawarte w prawodawstwie liturgicznym ogólnym po Soborze Watykańskim II z uwzględnieniem doboru i interpretacji śpiewów liturgicznych zgodnie z kalendarzem liturgicznym. Celem zajęć jest osiągnięcie umiejętności odpowiedniego doboru repertuaru do liturgii pieśni oraz literatury muzycznej – organowej, solowej-wokalnej, chóralnej, adekwatnej dla danego okresu roku liturgicznego lub innych okoliczności.
Program zajęć obejmuje:

- samodzielne tworzenie harmonizacji pieśni, a także harmonizacja stałych i zmiennych części mszy, chorałów, śpiewów liturgicznych w oparciu o zdobytą wiedzę teoretyczną
- samodzielnie tworzenie krótkich form improwizacyjnych - preludium, fantazji, przygrywek do pieśni
- samodzielne harmonizowanie i tworzenie akompaniamentu organowego

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia prowadzone dla małej grupy studentów w wymiarze 1 godziny lekcyjnej tygodniowo. Studenci pracują zarówno podczas zajęć jak i na bazie zadanego wcześniej materiału. Podczas zajęć studenci pracują rotacyjnie przy instrumencie oraz wykonują część ćwiczeń pisemnie.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach oraz systematyczna praca. W ramach egzaminu student prezentuje 1 polskie opracowanie mszalne oraz 1 mszę gregoriańską (w stosownych stylistycznie opracowaniach harmonicznych wynikających z języka muzycznego wykonywanego ordinarium missae) z towarzyszeniem scholii składającej się ze studentów klasy organów.

semestr przedmiotu:	II	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	VI
wymiar godzin:	7,5	ilość pkt. ECTS:	1
rodzaj zajęć:	ćwiczenia grupowe	sposób zaliczenia:	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Program nauczania obejmuje podstawy liturgiki zawarte w prawodawstwie liturgicznym ogólnym po Soborze Watykańskim II, ze szczególnym naciskiem na umiejętność doboru i interpretacji śpiewów liturgicznych zgodnie z cyklem roku liturgicznego. Celem zajęć jest osiągnięcie umiejętności odpowiedniego doboru repertuaru do liturgii pieśni oraz literatury muzycznej – organowej, solowej-wokalnej, chóralnej, adekwatnej dla danego okresu roku liturgicznego lub innych okoliczności

- samodzielne tworzenie harmonizacji pieśni, a także do stałych i zmiennych części mszy, chorałów, śpiewów liturgicznych w oparciu o zdobytą wiedzę teoretyczną
- samodzielnie tworzenie krótkich form improwizacyjnych - preludium, fantazji, przygrywek do pieśni
- samodzielne harmonizowanie i tworzenie akompaniamentu organowego

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia prowadzone dla małej grupy studentów w wymiarze 1 godziny lekcyjnej tygodniowo. Studenci pracują zarówno podczas zajęć jak i na bazie zadanego wcześniej materiału. Podczas zajęć studenci pracują rotacyjnie przy instrumencie oraz wykonują część ćwiczeń pisemnie.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Akademia Muzyczna
im. Stanisława Moniuszki
w Gdańsku

Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach oraz systematyczna praca. W ramach egzaminu student prezentuje 1 polskie opracowanie mszalne oraz 1 mszę gregoriańską (w stosownych stylistycznie opracowaniach harmonicznych wynikających z języka muzycznego wykonywanego ordinarium missae) z towarzyszeniem scholii składającej się ze studentów klasy organów.